

Vyšetření pacienta

Preklinické zubní lékařství - podzimní semestr

Klinické vyšetření pacienta

- ▶ Aktuální obtíže pacienta
- ▶ Anamnéza
- ▶ Vlastní vyšetření
- ▶ Pomocná vyšetření
- ▶ Stanovení diagnózy a léčebného plánu

Aktuální obtíže pacienta

- ▶ Proč pacient vyhledal lékařské ošetření?
- ▶ Má nějaké akutní obtíže?
- ▶ Má obtíže, které trvají delší dobu? Chronické onemocnění?
- ▶ Byl k nám odeslán od jiného lékaře?
- ▶ Potřebuje konzultaci?
- ▶ Jaké jsou subjektivní obtíže pacienta?

Anamnéza - předchorobí

- ▶ Souhrn údajů týkajících se zdraví vyšetřované osoby. Cílem je získat co možná nejucelenější pohled na zdravotní obtíže, se kterými se vyšetřovaný léčil a nebo léčí. Tyto informace získáme během rozhovoru s pacientem (anamnéza přímá) nebo s jeho příbuznými či blízkými (anamnéza nepřímá). Správně odebraná anamnéza je pro lékaře při diferencionální diagnostice a plánování dalšího postupu zcela nepostradatelná.

Anamnéza

- ▶ Nynější onemocnění NO
- ▶ Osobní anamnéza OA
- ▶ Rodinná anamnéza RA
- ▶ Pracovní anamnéza PA
- ▶ Sociální anamnéza SA
- ▶ Gynekologická anamnéza GA
- ▶ Alergická anamnéza AA
- ▶ Farmakologická anamnéza FA
- ▶ Abúzus

Nynější onemocnění

- ▶ Shodné s akutní obtíže pacienta.

Osobní anamnéza

- ▶ Chronologicky uspořádaný přehled onemocnění i operace, která pacient prodělal od narození po současnost.
- ▶ Cílené otázky na významná onemocnění.
- ▶ Např.: onemocnění kardiovaskulárního systému, nemoci štítné žlázy, glaukom (zelený zákal), diabetes mellitus, nemoci jater, infekční onemocnění (herpes simplex, HIV, HBV, HCV,...), porucha koagulace, duševní onemocnění
- ▶ U žen zjišťujeme zda jsou těhotné.

Rodinná anamnéza

- ▶ Důraz je kladen na onemocnění, u kterých je zřetelný familiární výskyt.

Pracovní anamnéza

- ▶ Obsahuje důležité informace o současném i předchozích povolání pacienta, případně i informaci o důchod.
- ▶ Ve stomatologii pacienti, který pracuji v pekárně (zvýšená kazivost), s kyselinami (eroze TZT), stresující povolání (problémy s TMK, abraze).,
- ▶ Nezaměstnaný, invalidní důchodce.

Sociální anamnéza

- ▶ Obsahuje informace o sociálních poměrech pacienta, především pak o tom, jak, kde a s kým bydlí.

Alergická anamnéza

- ▶ Obsahuje informace o alergiích pacienta na léky, potraviny i na ostatní alergen.
- ▶ Alergie na léky - ATB (Penicilin), analgetika, desinfekce, anestetika,...
- ▶ Alergie na latex.
- ▶ Alergie na kovy, pryskyřice.
- ▶ Potravinová alergie.
- ▶ Pylová alergie.

Farmakologická anamnéza

- ▶ Obsahuje informace o tom, jaké látky pacient užívá. Jde především o informaci o užívaných lécích včetně velikosti dávky a dávkovacího schématu. Důležitá je i informace o potravinových doplňcích, vitamínových preparátech a fytofarmacích.

Abúzus

- ▶ Obsahuje informaci o užívání návykových látek, především tabákových výrobků a alkoholu.
- ▶ Pacienti mají tendenci uvádět nižší údaje než je skutečnost.



Vlastní vyšetření pacienta

- ▶ Extraorální
- ▶ Intraorální

Extraorální vyšetření

- ▶ asymetrie obličeje, ztížené otevírání úst
- ▶ zarudlá místa na kůži, jizvy, event. píštěle
- ▶ charakter otoků (nezmizí-li otok do 14 dnů po odstranění příčinného zubu je nutné onkologické vyšetření)
- ▶ bolestivost
- ▶ vyšetření regionálních lymfatických uzlin (zánětlivá je měkká a volná, nádorová je tvrdá)
- ▶ teplota
- ▶ parestézie
- ▶ TMK

Intraorální vyšetření

- ▶ Vyšetření sliznic
- ▶ Zhodnocení úrovně hygieny
- ▶ Vyšetření defektů TZT
- ▶ Parodontologické vyšetření

Možnosti vyšetření

- ▶ Aspekce - vyšetření barvy a povrchu sliznic, detekce pigmentací, zarudnutí, defekty TZT, otoky, kvalita stávajícího stomatologického ošetření
- ▶ Palpace - prsty: velikost otoků a jejich rezistence, oblast kořenů, pohyblivost a tuhost sliznic
 - hrot pátradla: kvalita výplní, kvalitativní změny a defekty TZT, spáry u výplní, viklavost

Možnosti vyšetření

- ▶ Perkuse - poklep zubu v jeho vertikální i horizontální rovině, u více hrbolkových zubů klepeme na každý hrbolek, zjišťujeme bolestivost citlivost na poklep
- ▶ Reakce na termické podmínky - hlavně reakce na chlad (ověření stavu pulpy a její vitality), reakce na teplo
- ▶ Reakce na elektrické dráždění - ověření stavu pulpy a vitality, méně spolehlivá

Možnosti vyšetření

- ▶ Probatorní preparace
- ▶ Zkouška nákušem do tvrdého předmětu - zjištění infrakcí či fraktury

Pomocná vyšetření

- ▶ Rentgenové vyšetření - intra- a extra- orální
- ▶ Ultrazvukové vyšetření - vyšetření slinných žláz a uzlin
- ▶ Mikrobiologické vyšetření - parodontologie
- ▶ Histo-patologické vyšetření - odebrané vzorky tkání

Stanovení diagnózy a léčebného plánu

- ▶ Výsledek objektivního nálezu se subjektivním nálezem pacienta.



Nástroje pro stomatologické vyšetření

- ▶ Stomatologické zrcátko
- ▶ Pátradlo (sonda)
- ▶ Pinzeta
- ▶ WHO sonda

Stomatologické zrcátko

- ▶ Různé velikosti, zvětšuje obraz, převrácený obraz.
- ▶ Vyšetření částí chrupu, které nelze vyšetřit přímým pohledem.
- ▶ Odtážení měkkých tkání (tvář, jazyk, rty).
- ▶ Prosvícení klinické korunky zubu



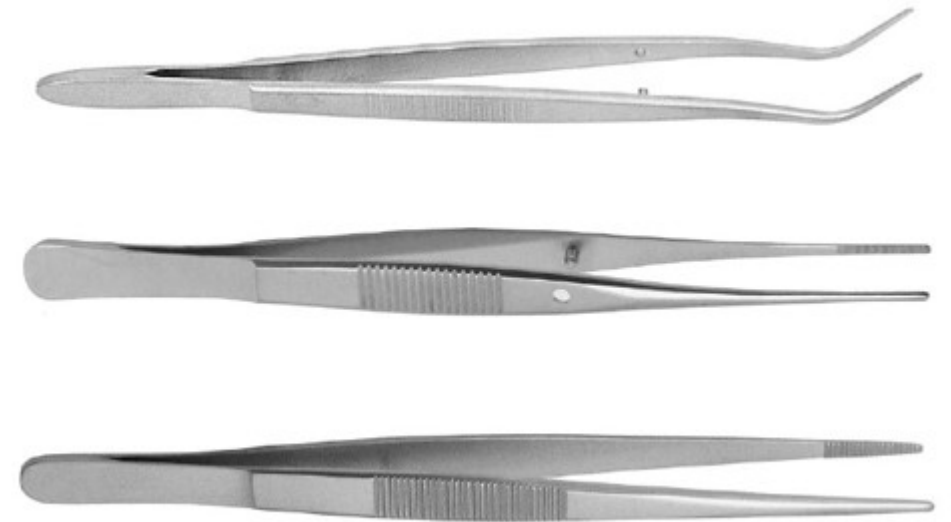
Pátradlo

- ▶ Ostrý a tenký hrot.
- ▶ Kontrola kvality výplní - povrch, spáry,
pohyblivost výplně
- ▶ Kontrola kvality TZT - povrch, kazy, fraktury,
fisury
- ▶ Kontrola preparace
- ▶ Mírný tlak na sondu, zle perforovat
demineralizovaný povrch léze



Pinzeta

- ▶ Zahnutá koncová část s úpravou povrchu pro lehčí uchopení předmětů.
- ▶ Vnášení a vynášení předmětů z DÚ.



WHO sonda

- ▶ Kalibrovaná, s tupým koncem.
- ▶ Vyšetření stavu parodontu a sliznic.

